

Jaarstukken 2019

WERKBEDRIJF
LUCrato

Inhoudsopgave

Bericht van bestuur en directie	3
Bestuur directie, management en georganiseerd overleg	6
De Ondernemingsraad	7

JAARSTUKKEN

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Algemeen	9
Human Resources	11
Werkgeversdienstverlening	13
Financieel	14

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
Onderhoud kapitaalgoederen	16
Financiering	16
Bedrijfsvoering	17
Verbonden partijen	17

Jaarrekening

Balans per 31 december 2019	18
Overzicht van baten en lasten	20
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	21
Toelichting op de balans	25
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	31
WNT verantwoording	36
Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld	37
Begrotingsrechtmatigheid	37

Overige gegevens

Controleverklaring accountant	38
-------------------------------	----

Bericht van bestuur en directie

In het tweede jaar van haar formele bestaan kan Werkbedrijf Lucrato terugkijken op een succesvol 2019. Succesvol in de betekenis van het realiseren van bijna alle prestatieafspraken, maar misschien nog wel belangrijker: succesvol in de betekenis van het aan betaald werken helpen van inwoners van Apeldoorn, Epe en Heerde. Inwoners die weer de waarde van werk kunnen ervaren. Zonder volledig te kunnen zijn, volgt hieronder een greep uit onze resultaten en activiteiten:

- **Onze grootste trots: plaatsingen bij reguliere werkgevers zowel vanuit de Participatiewet als de SW**

Apeldoorn

Prestatieafspraken Lucrato	Doel	Resultaat	Vershil
WWB Bestandsontwikkeling: verhouding tussen instroom en uitstroom	1,20	1,16	-0,04
Uitstroom WWB statushouders (volledig of gedeeltelijk naar werk en studie)	100	115	+15
Verstreckte beschikkingen Loonkostensubsidie	150	142	-8

Epe

Prestatieafspraken Lucrato	Doel	Resultaat	Vershil
WWB Bestandsontwikkeling: verhouding tussen instroom en uitstroom	1,15	1,22	+0,07
Uitstroom WWB statushouders (volledig of gedeeltelijk naar werk en studie)	14	17	+3
Verstreckte beschikkingen Loonkostensubsidie	43	37	-6

Heerde

Prestatieafspraken Lucrato	Doel	Resultaat	Vershil
WWB Bestandsontwikkeling: verhouding tussen instroom en uitstroom	1,25	1,26	+0,01
Uitstroom WWB statushouders (volledig of gedeeltelijk naar werk en studie)	5	0	-5
Verstreckte beschikkingen Loonkostensubsidie	34	32	-2

WSW

Prestatieafspraken Lucrato	Doel	Resultaat	Vershil
Begeleid Werken	101	100	-1
Detachering	133	147	+14
Groepsdetachering	497	504	+7
Totaal extern geplaatst (aantal personen)	731	751	+20
Prestatieafspraken Lucrato			
Totaal extern geplaatst (%)	64,0%	67,5%	+3,5%

Nieuw Beschut

Prestatieafspraken Lucrato	Taakstelling	Resultaat	Vershil
Apeldoorn	62,0	36,9	-25,1
Epe	9,0	6,8	-2,2
Heerde	6,0	2,5	-3,5
Totaal (aantal dienstverbanden o.b.v. 31 uren = 1 fte)	77,0	46,2*	-30,8

*Dit betreft 54 personen.

- Eind 2019 hebben we 54 medewerkers Nieuw Beschut in dienst. Dat is nog onder de landelijke taakstelling, maar in Nederland behoren wij met dit aantal nog altijd tot de koplopers. Overigens is de achterstand op de taakstelling t.o.v. 2018 wel met 4 gedaald. De reden van het achterblijven bij de taakstelling ligt met name in het aanbod van kandidaten met een door het UWV afgegeven indicatie voor beschut werken.
De inzet van de gemeenten en Werkbedrijf Lucrato is en blijft erop gericht om de taakstelling te realiseren.
- *“Met o.a. het contracteren van een nieuwe ARBO-dienstverlener en het aanstellen van een medewerker “Inzetbaarheid”, gaan we in 2019 extra aandacht geven aan het verlagen van het verzuim”*, zo schreven we in het Jaarverslag van 2018. Met trots kunnen we melden dat het 12-maandsgemiddelde ziekteverzuim in 2019 is gedaald van 16% in 2018 naar 13,7% in 2019. In 2020 willen we deze dalende tendens doorzetten. De eerste tekenen zijn hoopvol...
- Samen met Viattence, de gemeenten Heerde, Epe en Apeldoorn en de ROC's Landstede en Deltion hebben we 25 MBO-niveau 2 opleidingsplekken (Helpende Zorg & Welzijn) gecreëerd voor o.a. inwoners in de Bijstand die graag in de zorg aan de slag zouden willen.
- De diverse werkmakten die in Apeldoorn, Epe en Heerde i.s.m. UWV en werkgevers zijn georganiseerd, werden druk bezocht. Deze werkmakten waren veelal branche- en/of doelgroepgericht. Zo was er bijvoorbeeld een werkmakten voor de branche Zakelijke dienstverlening & ICT, Overheid en Onderwijs en een makten specifiek voor statushouders. De ontmoetingen op de makten leverden vele matches op.
- De samenwerking met de koninklijke onderneming Royal Talens uit Apeldoorn levert in 2020 mogelijk een uitbreiding van werkzaamheden op voor ongeveer 15 fte op de Egerlaan.
- Elk jaar organiseren we een Learning Diner voor trouwe klanten (= werkgevers). Daar wordt een heerlijk diner, verzorgd door onze -bij cateraar Visschedijk- gedetacheerde collega's, gecombineerd met een inspirerende lezing.
- Enkele belangrijke partner/werkgevers zoals gemeente Apeldoorn, Visschedijk, GroenwerkXL werden in 2019 PSO-gecertificeerd. Onze accountmanagers zijn inmiddels allemaal geschoold als PSO-adviseur.
- Ook dit jaar hebben we weer veel bezoek uit het land ontvangen van collega werkbedrijven, wethouders uit diverse gemeenten en het 2^e Kamerlid Rens Raemakers van D'66.
- In de gang bij de hallen is een permanente expositie ingericht voor schilderwerken van (SW)collega's. De talenten van deze kunstenaars krijgen op deze wijze ook de verdiende aandacht.
- In Heerde is bij de integrale aanpak van het duurzaam aan werk helpen van statushouders specifiek aandacht geschonken aan de positie van de vrouwen. De vrouwen kregen een empowermenttraining aangeboden.
- De specifieke aanpak voor statushouders leverde in zowel Apeldoorn als Epe goede resultaten op. In Apeldoorn zijn 115 personen (gedeeltelijk) uitgestroomd naar werk of studie (doel 100) en in Epe zijn 17 personen uitgestroomd (doel 14).
- Het medewerkerstevredenheidonderzoek (MTO) onder onze reguliere collega's leverde een ruime voldoende op met daarnaast enkele aandachtspunten ter verbetering. Het betekenisvolle werk en het onderlinge contact met de collega's en de partners in het werkveld worden als zeer waardevol beschouwd. De onderlinge afstemming en het geven en ontvangen van feedback zijn zaken die voor verbetering vatbaar zijn.
- De intern werkzame SW-collega's zijn ook ruim tevreden met hun werk en de werkomstandigheden. Verbeterpunten die we meekregen lagen vooral op het vlak van de communicatie. Het onderzoek onder de extern gedetacheerden vindt plaats in eerste kwartaal van 2020.
- In december kreeg het bestuur van werkbedrijf Lucrato een nieuwe voorzitter in de persoon van Maarten van Vierssen. Maarten volgt Mark Sandmann op.

- We sluiten 2019 financieel af met een positief exploitatieresultaat van € 88.000. Dat is maar liefst € 804.000 beter dan het begrote tekort van € 716.000. Aan dit resultaat liggen o.a. een goede kostenbeheersing, een meevallende subsidie en een vrijval van reserves ten grondslag. Nadere details omtrent het resultaat vindt u in de financiële paragraaf.
- Voor de interne communicatie hebben we ons intranet LUC ingericht. Collega's kunnen elkaar makkelijker vinden en kennis delen. Het aantal onderlinge mails neemt daardoor af.
- Met de gemeente Apeldoorn was in 2018 afgesproken dat onderzocht zou gaan worden of werkbedrijf Lucrato nog gebruik zou moeten blijven maken van Suite (= kandidaat-volgsysteem). De uitkomst heeft ertoe geleid dat Lucrato vanaf 2020 niet meer met Suite werkt maar het programma Compas gaat gebruiken voor de kandidaten die vanuit de gemeenten naar Lucrato worden doorgeleid. Compas werd al gebruikt als volgsysteem voor de SW-collega's.
- Ook het afgelopen jaar is in afstemming met de wethouders in het bestuur weer samen met o.a. VNG, Divosa en Cedris stevig lobby-werk gedaan in Den Haag. De evaluatie van de Participatiewet heeft in ieder geval duidelijk gemaakt dat er nog wat hobbels genomen moeten worden om de arbeidsmarkt voor nog meer inwoners van Apeldoorn, Epe en Heerde te ontsluiten.
- In het kader van de inwerkingtreding van de Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) hebben we overleg gevoerd met de vakbonden. Onze bestaande personeelsregelingen zijn akkoord bevonden door de bonden en we hebben afgesproken 2x per jaar Lokaal Overleg te voeren over de ontwikkelingen binnen het werkbedrijf. De verhouding met de bonden is uiterst constructief.
- Erik van der Veen, onze directeur Werk, is voorzitter van de Regionale Tafel Werk, de uitvoeringstafel van regionaal werkbedrijf FactorWerk. Werkbedrijf Lucrato is goed aangehaakt bij de regionale ontwikkelingen waarbij een nog betere dienstverlening aan de werkgevers een zeer belangrijk thema is.
- Tot slot: de samenwerking met de collega's van de gemeenten Apeldoorn, Epe en Heerde ervaren we als uiterst constructief. In het ambtelijk overleg op de Regietafel worden alle zaken besproken die een bijdrage leveren aan de missie van werkbedrijf Lucrato.

We kunnen terugkijken op een jaar waar goede resultaten zijn bereikt en mooie activiteiten zijn ontplooid, maar we zijn ons dagelijks bewust van het feit dat er nog teveel inwoners niet mee kunnen doen op de arbeidsmarkt.

Ook in 2020 zullen al onze inspanningen gericht zijn op een nog grotere arbeidsparticipatie van onze inwoners.

6 april 2020

6 april 2020

M. van Vierssen
Voorzitter bestuur

G. E. van Sunder
Algemeen directeur

Bestuur, directie, management en georganiseerd overleg

De bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato voert de Wet sociale werkvoorziening en taken op grond van de Participatie uit op grond van een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Apeldoorn, Epe en Heerde.

Met de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015 is Werkbedrijf Lucrato door de gemeente Apeldoorn als preferred supplier aangemerkt voor het bieden van dienstverlening voor de nieuwe, bredere doelgroep. De gemeente Epe en Heerde hebben Werkbedrijf Lucrato eveneens binnen hun beleidskaders als preferred supplier aangemerkt.

Bestuur en directie Werkbedrijf Lucrato

Het Bestuur bestaat uit wethouders Apeldoorn, Epe en Heerde en stuurt Werkbedrijf Lucrato op hoofdlijnen aan. Het lidmaatschap en de zittingstermijn van de bestuursleden zijn gekoppeld aan die van de gemeenteraden.

De algemeen directeur is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering.

De volgende personen hebben in 2019 zitting in het Bestuur:

Vanuit de gemeente Apeldoorn:

- Dhr. M. Sandmann (voorzitter/wethouder) tot zijn aftreden op 18 december 2019
- Dhr. M. van Vierssen (voorzitter/wethouder) vanaf zijn installatie op 19 december 2019

Vanuit de gemeente Epe:

- Dhr. E. Visser (wethouder)

Vanuit de gemeente Heerde:

- Mw. Y. Cegerek (wethouder)

Managementteam

Het Management van Werkbedrijf Lucrato bestaat in 2019 uit:

- Dhr. G.E. van Sunder (algemeen directeur)
- Dhr. J.M. van de Nieuwenhuyzen (manager Human Resources en Beleid)
- Dhr. J. van der Molen (manager Financiën & ICT) tot zijn uitdiensttreding op 1 november 2019
- Mw. A. Havekes (manager Financiën & ICT) vanaf haar indiensttreding op 1 november 2019
- Dhr. E. van der Veen (directeur Werk)

Georganiseerd overleg

Het georganiseerd overleg is het lokale overlegorgaan tussen bestuur, management en de aangesloten vakorganisaties. Het georganiseerd overleg heeft betrekking op de arbeidsvoorwaarden van ambtelijke medewerkers. In dit overleg hebben zitting:

Namens bestuur en directie Lucrato:

- Dhr. M. Sandmann (voorzitter bestuur t/m 18 december 2019)
- Dhr. M. van Vierssen (voorzitter bestuur vanaf 19 december 2019)
- Dhr. G.E. van Sunder (algemeen directeur)
- Dhr. J.M. van de Nieuwenhuyzen (manager Human Resources)

Namens de werknemersvertegenwoordiging:

- Dhr. M.D.J. Groenendijk (CNV Overheid) tot zijn uitdiensttreding per 25 juli 2019, daarna niet vervangen.

Namens de vakorganisaties

- Dhr. W. Broersma (FNV Overheid)
- Dhr. B. Hoogendam (CNV Overheid)

De Ondernemingsraad

Werkbedrijf Lucrato kent twee verschillende rechtspositionele regelingen. Medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening en ambtelijk medewerkers, die de rechtspositie van de Gemeente Apeldoorn volgen. Gezamenlijk is er een ondernemingsraad (OR). De OR is in mei 2018 nieuw gekozen en bestaat uit 9 leden.

Er is gekozen voor twee kiesgroepen. Eén kiesgroep voor de ambtenaren (regulier) en één kiesgroep voor de Participatiewet-medewerkers (o.a. SW). Voor de ambtenaren zijn er vier en voor de Participatie/SW-medewerkers vijf zetels ter beschikking. Op grond van de Wet en de CAO sociale werkvoorziening, is er geen onderscheid tussen SW-bedrijven en andere bedrijven op het gebied van medezeggenschap. Voor de medewerkers van Werkbedrijf Lucrato geldt de Wet op de Ondernemingsraden (WOR).

In 2019 is de OR 10 keer bijeen geweest. In één overleg zijn de speerpunten voor 2019 van de OR bepaald en vastgelegd. Daarnaast zijn er 5 Overlegvergaderingen met de Algemeen Directeur en de Manager Human Resource gehouden .

In deze Overlegvergaderingen is o.a. afgestemd over:

- De jaarplannen Lucrato 2019
- Stand van zaken rondom automatisering o.a. de overstap van Suite naar Compas
- Medewerkerstevredenheid-onderzoek, de inhoud hiervan en de voortgang hierin.
- Wet Normalisering Rechtspositie ambtenaren en de (eventuele) gevolgen hiervoor voor onze ambtelijke medewerkers.
- Personeelshandboek
- Uitleg over de opbouw van (boven)wettelijke verlofuren.

Van alle vergaderingen worden verslagen gemaakt, waarvan het verslag van zowel de Overlegvergaderingen als van de ondernemingsraadvergaderingen breed binnen Werkbedrijf Lucrato zijn verspreid. De Algemeen directeur en de manager Human Resources en Beleid ontvangen een kopie van de Overlegvergadering-notulen. Daarnaast worden de contacten met de medewerkers onderhouden en wordt er met de directie gesproken over de stand van zaken, evenals toekomstige ontwikkelingen.

In mei 2019 heeft er een teambuildingsmiddag plaatsgevonden met de OR.

In 2019 waren er geen instemmings- en adviesaanvragen voor de OR. De OR heeft wel in 2019 aandacht besteed aan veel uiteenlopende zaken. Eén formele brief die de OR heeft ontvangen betrof de reactiebrief instemming Performance Management.

Ter informatie ontvangen

- Betrokkenheid OR bij uitvoeren MTO.
- Informatie over indelingscommissie Functiewaardering FWG.
- Jaarplan 2019 ten behoeve van bestuur.
- Reactie op vraag OR over premie Werkhervattingskas medewerkers.
- Informatie over werving medewerker financiële administratie.
- Informatie over de evaluatie implementatieplan organisatiestructuur.
- Overzicht planning werkoverleggen teams.
- Vacature bedrijfsjuridisch adviseur.
- Mail over koffiebekers en keuzes bij koffieautomaten vanuit de werkvloer.
- Stand van zaken evaluatie coördinatorenrol.
- Oprichting werkgeversvereniging niet-Gemeenten.
- Calamiteitenplan NEN 8112 Apeldoorn.
- Informatie over pauzetijden in de ochtend i.v.m. wachttijden bij koffieautomaten.

PROGRAMMAVERANTWOORDING

Algemeen

Werkbedrijf Lucrato treedt op als bedrijfsvoeringsorganisatie namens de drie deelnemende gemeenten Apeldoorn, Epe en Heerde en behartigt op basis van het door de deelnemers vastgestelde beleid en binnen de door de deelnemers vastgestelde financiële kaders de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het gebied van arbeidsparticipatie en re-integratie.

Ter behartiging van de belangen die hierboven genoemd zijn, kunnen de volgende doelgroepen onderscheiden worden:

- Doelgroep medewerkers vallende onder de voormalige Wet Sociale Werkvoorziening;
- Doelgroep medewerkers met de indicatie Nieuw Beschut uit de Participatiewet;
- Kansrijke werkzoekenden (bemiddelbaar naar een baan binnen één jaar).

Daarnaast wordt Werkbedrijf Lucrato ingezet bij de uitvoering van activering van uitkeringsgerechtigden en het uitvoeren van taken op het gebied van arbeidsparticipatie en re-integratie van o.a. statushouders.

Wet sociale werkvoorziening

Het werken in het kader van de Wet sociale werkvoorziening kent twee vormen: in dienst van Lucrato of middels een Begeleid Werken arbeidsovereenkomst (*BW*) in dienst van een reguliere werkgever. Het wsw personeelsbestand is in 2019 gedaald met 73 personen. In 2019 gingen 25 personen met (pre)pensioen, 17 personen ziek uit dienst, zijn 15 personen overleden en zijn 16 personen om overige redenen uit dienst gegaan.

Eind 2019 waren 1.014 personen in dienst (*eind 2018 1.085 personen*) en werkten 100 personen in het kader van Begeleid Werken (*eind 2018 102 personen*).

Hieronder volgen een aantal tabellen over de samenstelling van de Wsw doelgroep.

SW medewerkers naar geslacht	31 december 2019	31 december 2018
Man	67%	68%
Vrouw	33%	32%

SW medewerkers naar leeftijd	31 december 2019	31 december 2018
Jonger dan 25 jaar	0%	1%
25 t/m 34 jaar	7%	8%
35 t/m 44 jaar	17%	18%
45 t/m 54 jaar	28%	29%
Ouder dan 54 jaar	48%	44%

SW medewerkers naar betalende gemeente	31 december 2019	31 december 2018
Apeldoorn	76%	76%
Epe	16%	16%
Heerde	8%	8%

De subsidie die het rijk beschikbaar stelt aan de gemeenten ter financiering van de Wsw wordt uitgedrukt in standaardeenheden (*se*). In geval van handicapfactor licht of matig telt 1 fte als 1 se.

Voor handicapfactor ernstig telt 1 fte als 1,25 se. Hieronder volgt een overzicht van het door het rijk gesubsidieerde aantal se ten opzichte van het gerealiseerde aantal se in 2019.

Realisatie Wsw	Totaal	Apeldoorn	Epe	Heerde
Gesubsidieerde aantal se	1.048,56	796,11	172,55	79,90
Gerealiseerde aantal se	1.009,73	767,12	163,43	79,18
Over- (+) c.q. onderrealisatie (-) in 2019	- 38,83	- 28,99	-9 ,12	- 0,72

De gemeenten krijgen middelen van het rijk op basis van het gesubsidieerde aantal se (*in 2019 1.048,56 se*). In werkelijkheid is het aantal wsw dienstverbanden plus BW arbeidsovereenkomsten veel lager uitgevallen (*in 2019 1.009,73 se*). Dit betekent financieel gezien een voordeel voor Lucrato.

Participatiewet

Hieronder volgt een opsomming van diverse trajecten die zijn gestart met personen die sinds 2015 onder het regime van de Participatiewet vallen.

Nieuw Beschut werken

Eind 2019 waren 54 personen (*eind 2018 32 personen*) in dienst via Nieuw Beschut werken, waarvan 44 personen uit Apeldoorn (*in 2018 29 personen*), 7 personen uit Epe (*in 2018 2 personen*) en 3 personen uit Heerde (*in 2018 1 persoon*). Van de 54 personen is bijna de helft op een externe werkplek geplaatst, 11 personen zijn op individuele basis gedetacheerd bij een regulier werkgever en 15 personen zijn werkzaam bij een reguliere werkgever via een groepsdetachering.

Bijstandsgerechtigden

Vanaf 1 februari 2017 bedient Lucrato personen uit de bijstand door hen te ondersteunen bij het vinden van een betaalde baan. De gezamenlijke doelstelling voor Lucrato en de eenheid Activering en Inkomen (A&I) van gemeente Apeldoorn was om in 2019 een daling van 200 uitkeringen te realiseren (*in 2018 100*). Per saldo werden er eind 2019 173 uitkeringen minder verstrekt dan een jaar eerder (*in 2018 200 minder*). De doelstelling is daarmee net niet gehaald. Lucrato heeft 47% van de uitstroom gerealiseerd (*in 2018 39%*). Het gaat om een aantal van 532 personen uit de uitkering waarvan 421 naar werk, 12 naar studie, 39 door handhaving en 60 om overige redenen.

In gezamenlijkheid met A&I zijn 89 statushouders volledig uitgestroomd naar werk, en 26 statushouders zijn volledig uit de bijstand door het volgen van onderwijs met studiefinanciering.

Voor gemeente Epe zijn in 2019 74 personen volledig uit de bijstand uitgestroomd waarvan 60 naar werk, 4 door handhaving en 10 om overige redenen.

Voor gemeente Heerde zijn in 2019 18 personen uitgestroomd naar werk en 9 personen om overige redenen.

In 2019 waren er 28 trajecten (*in 2018 25 trajecten*) voor arbeidsmatige dagbesteding vanuit WLZ en WMO; 101 personen (*in 2018 122 personen*) waren intern actief en 174 (*in 2018 187 personen*) extern actief in een leerwerksetting; 90 jobcoachtrajecten (*in 2018 28*). Naast deze trajecten zijn diverse trajecten voor statushouders, taalstages, trainingen, activeringstrajecten, werkfittrajecten, arbeidsmogelijkheden- en loonwaardeonderzoeken uitgevoerd.

Human Resources

Naast de 'running business' en de facilitering en advisering aan het primaire proces heeft de afdeling Human resources in 2019 zich geconcentreerd op een aantal thema's en projecten.

Medewerkerstevredenheidonderzoek (MTO)

In de eerste helft van 2019 heeft Effectory uit Amsterdam een medewerkerstevredenheidonderzoek uitgevoerd bij werkbedrijf Lucrato. Het betrof een onderzoek onder zowel reguliere als SW-collega's (zijnde niet gedetacheerd) en iedereen is uitgenodigd om aan dit onderzoek deel te nemen. Voor de reguliere medewerkers vond dit plaats aan de hand van een online digitale vragenlijst en de SW-collega's hebben onder begeleiding een papieren vragenlijst in kunnen vullen. De uiteindelijke respons voor deelname aan het MTO lag op een hoog niveau: 67,9% van de reguliere medewerkers heeft deelgenomen aan het onderzoek. Ter vergelijking: het gemiddelde respons van bedrijven behorende tot dezelfde branche als Lucrato lag op 55,9%.

Het resultaat van het MTO onder regulier personeel leverde een mooi positief beeld op. Op bevoegdheid en betrokkenheid werd een 7,7 gescoord, werkgeverschap kwam uit op een 7,3 en tevredenheid op een 7,0 (scores op een 10-punts schaal). Als trojspoorten werden door een meerderheid van de medewerkers werkzaamheden, collega's, vertrouwen en vreugde genoemd. Als mogelijke verbeterpunten (door een minderheid aangegeven) werden communicatie, vertrouwen en (sociale) veiligheid genoemd.

Als vervolg op de resultaten zijn op alle afdelingen afzonderlijk analyses gemaakt van de resultaten per afdeling en zijn actiepunten opgesteld om enerzijds de positieve bevindingen te continueren in de toekomst en anderzijds verbeteringen te realiseren met betrekking tot de aandachtspunten.

De intern werkzame SW-collega's zijn ook ruim tevreden met hun werk en de werkomstandigheden. Verbeterpunten die wij van hen meekregen lagen vooral op het vlak van de communicatie. Het onderzoek onder de extern gedetacheerden vindt plaats in eerste kwartaal van 2020.

Er is besloten om binnen een tijdsbestek van 2-3 jaar opnieuw een MTO te organiseren om de ontwikkeling van de medewerkerstevredenheid goed te blijven monitoren.

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA)

Op 1 januari 2020 is de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) van kracht geworden. Door deze wet is de rechtspositie van medewerkers met een ambtelijke aanstelling bij werkbedrijf Lucrato veranderd. Met de WNRA hebben de ambtenaren een tweezijdige arbeidsovereenkomst gekregen gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek in plaats van de eenzijdige aanstelling zoals die geregeld was in de Ambtenarenwet. Hoewel de arbeidsvoorwaarden van de ambtenaren geen wijziging hebben ondergaan heeft er met de WNRA wel een wijziging plaatsgevonden in de van toepassing zijnde Collectieve Arbeidsovereenkomst (CAO) en de positie van de vakbonden, vastgelegd in het zogenaamd Georganiseerd Overleg. Werkbedrijf Lucrato heeft zich vanaf 1 januari 2020 aangesloten bij de nieuwe CAO voor niet-gemeenten (CAO SGO: Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties) en met de vakbonden zijn nieuwe afspraken gemaakt over hun nieuwe rol en overlegstructuur. In 2019 heeft de implementatie van de WNRA op de HR-agenda gestaan. De administratieve aanpassing van de arbeidsovereenkomsten is doorgevoerd, er heeft intensief overleg plaatsgevonden met de vakbonden over de nieuwe CAO, alle wijzigingen in de van toepassing zijnde regelingen zijn doorgevoerd (van het bestuursrecht naar Burgerlijk Wetboek) en er is binnen Lucrato gedurende het hele jaar zorgvuldig en uitgebreid gecommuniceerd over de op handen zijnde wijzigingen en invoering van de WNRA per 1 januari 2020.

Persoonlijk leiderschap

Ook in 2019 is het stimuleren van persoonlijk leiderschap bij Werkbedrijf Lucrato als een rode draad binnen de organisatie voortgezet. Er is wederom geïnvesteerd in persoonlijke ontwikkeltrajecten (aan de hand van opleiding, training en coaching) en mobiliteit zowel in- als extern. Intern hebben een aantal medewerkers de stap gemaakt naar een andere functie waarmee er invulling kon worden

gegeven aan persoonlijke ontwikkeling en ambitie. En een aantal medewerkers hebben, met steun en begeleiding, een stap 'naar buiten' gemaakt op zoek naar een nieuwe uitdaging. Werkbedrijf Lucrato heeft de intentie en ambitie om te blijven investeren in persoonlijk leiderschap en het creëren van een goede balans tussen in-, door- en uitstroom tegen de achtergrond van de doelstelling om alle medewerkers 'fit for the job' te houden.

Performance management

In 2019 is een nieuw systeem van performance management geïmplementeerd. De scope van deze nieuwe systematiek is vooral ontwikkel- en toekomstgericht. De nadruk ligt op het (nog meer) benutten van de aanwezige talenten en ambities van de medewerkers en past daarmee goed in de situatie van een zich steeds verder ontwikkelende organisatie in de uitvoering van de participatiewet. Het systeem kenmerkt zich door een 5-tal vragen die als kapstok moeten dienen voor een actief gesprek tussen leidinggevende en medewerker. De vragen gaan over 'doe ik de goede dingen', 'doe ik de dingen goed', 'waar ligt mijn toegevoegde waarde', 'hoe kan ik mezelf blijven ontwikkelen' en 'zit ik nog op de goede plek'. Om deze gesprekken op de goede manier te houden, is er in 2019 geïnvesteerd in workshops gespreksvoering voor de leidinggevenden, coördinatoren en alle overige medewerkers. In het laatste kwart van 2019 is met alle medewerkers van werkbedrijf Lucrato een actief gesprek gevoerd in het kader van dit nieuwe performance management systeem.

Verzuim

Het ziekteverzuimpercentage voor de verschillende werknemersgroepen binnen Lucrato ziet er als volgt uit:

	2019	2018
Wsw	13,7%	16,0%
Nieuw Beschut werken	4,9%	5,2%
Ambtelijk en Interval	4,4%	4,6%

In de twee jaar voorafgaande aan 2019 had de organisatie te kampen met een stijgend verzuimpercentage binnen de Wsw doelgroep. Eind 2018 lag het 12-maands voortschrijdend verzuimcijfer op 16%. Aan het begin van 2019 is de ambitie uitgesproken om eind van het jaar op een percentage uit te komen van 14%. HR heeft met het oog hierop een adviseur inzetbaarheid aangesteld met als doelstelling extra focus aanbrengen in de uitvoering van het verzuimbeleid. Deze adviseur inzetbaarheid heeft samen met alle verantwoordelijke leidinggevenden hier hard aan gewerkt. Daarnaast zijn er personeelsbijeenkomsten georganiseerd om alle belangrijke rechten en plichten van het verzuimbeleid goed onder de aandacht te brengen onder de medewerkers. Aan de hand van analyses van de verzuimcijfers is gerichte actie ondernomen op specifieke verzuimdossiers en ook zijn frequent verzuimgesprekken ingevoerd. De samenwerking met onze nieuwe arbodienst, De Bedrijfspoli, heeft hierin ook een belangrijke rol gespeeld. De nieuwe bedrijfsarts en een coach arbeid en gezondheid hebben met deskundige adviezen en tijdige interventies een positieve bijdrage geleverd aan een succesvolle uitvoering van het verzuimbeleid en het laten dalen van het verzuimpercentage. Eind 2019 is Werkbedrijf Lucrato uitgekomen op een gemiddeld verzuimcijfer van 13,7%. In het kielzog van de Wsw is ook het verzuim van Nieuw Beschut werken en Ambtelijk/Interval (licht) gedaald in 2019.

Werkgeversdienstverlening

In 2018 zijn wij gestart met branchegericht werken en in 2019 hebben wij dit doorontwikkeld. De doorontwikkeling heeft met name plaats gevonden op aspecten van verbinding en vertrouwen met de werkgever en de kandidaten. Zo zijn er door de werkgeversdienstverlening vele bezoeken afgelegd aan (nieuwe) bedrijven om hen te informeren over de inclusieve arbeidsmarkt en hoe wij als Werkbedrijf Lucrato hen hierbij kunnen faciliteren. Dit doen wij voor lokale bedrijven maar ook regionaal binnen de arbeidsmarktregio FactorWerk. Met enige regelmaat wordt tezamen met een bestuurder een bezoek gebracht aan een werkgever ervaringen met inclusief ondernemen uit te wisselen, of om hen te bedanken en in het zonnetje te zetten voor reeds geleverde inspanningen. De werkgeversdienstverlening is opgezet vanuit een branche indeling. Zo wordt een gezamenlijk netwerk opgebouwd waardoor er een verbinding tussen bedrijven ontstaat. Dit merken wij ook aan de vele aanmeldingen van bedrijven bij de banenmarkten die wij organiseren en de samenwerking met bedrijven die hun deuren openen voor ons om met kandidaten “een kijkje in de keuken” te komen nemen. Wij geloven dat verbinding één van de successen is waardoor wij vele kandidaten duurzaam weten te plaatsen.

Om mismatches te voorkomen, van een doelgroep die steeds meer aandacht vraagt om ze duurzaam te plaatsen, worden er voortdurend gesprekken gevoerd met bedrijven uit kansrijke branches. We proberen verwachtingen qua werknemers- en vakvaardigheden zo goed mogelijk te managen, en we ontwikkelen gezamenlijke leerlijnen die voor zo veel mogelijk doelgroepen worden ingezet. Van de Sw-doelgroep werkt 67,5% via een detachering of een begeleid werken arbeidsovereenkomst bij reguliere bedrijven. In 2019 zijn we gestart om de ontwikkelmogelijkheden en de loonwaarde van deze medewerkers in kaart te brengen. Dit is een tijdrovend proces tussen de werkgever, werknemer en Werkbedrijf Lucrato dat zorgvuldig wordt doorlopen. Dit proces wordt in 2020 vervolgd.

Werkzoekende dienstverlening

Het is belangrijk om een mismatch tussen kandidaat en potentiële werkgever te voorkomen. Een mismatch kan al bij de intake van kandidaten ontstaan. Daarom is Werkbedrijf Lucrato betrokken bij de poort-gesprekken. In Heerde doet Werkbedrijf Lucrato de intakegesprekken voor deze gemeente. Hierdoor wordt (deels) voorkomen dat inwoners een uitkering aanvragen omdat ze direct op weg worden geholpen naar een passende werkgever. Wanneer inwoners meer ondersteuning nodig hebben om aan de slag te komen dan kan via Werkbedrijf Lucrato een ontwikkelprogramma worden ingezet. Dit betreft een programma waarin gekeken wordt naar de talenten en mogelijkheden van de kandidaten. Eventueel vindt er arbeid diagnostisch onderzoek plaats of wordt beoordeeld of het wenselijk is dat de kandidaat letterlijk in beweging komt om werkfit te worden. Gaandeweg het programma wordt er tezamen met de kandidaat, o.a. met behulp van de beroepenzuil, gekeken naar passende beroepen en (te ontwikkelen) vaardigheden om tot een duurzame plaatsing te komen. Gezien de samenstelling van de doelgroepen maken veel kandidaten gebruik van onze ontwikkelstraat met daarin diverse leerlijnen. Deze bevinden zich aan de Egerlaan in Apeldoorn en in het Gildehûs in Heerde, maar ook deels bij onze partners. Zodra de trainer/consulent concludeert dat de kandidaat bemiddelbaar is wordt de kandidaat overgedragen aan de werkgeversdienstverlening om een duurzame werkplek te vinden.

Naast onze basisdienstverlening ontvangen wij ook opdrachten van onze gemeenten om specifieke programma's uit te voeren voor bepaalde doelgroepen. Zo doen wij tezamen met partners een programma empowerment voor vrouwen en statushouders. Deze specifieke programma's hebben bijgedragen aan prachtige resultaten voor genoemde doelgroepen bij betrokken werkgevers. We constateren dat steeds meer partners Werkbedrijf Lucrato ervaren als een professionele netwerkpartner. Deze basis van vertrouwen geeft verbinding en vreugde voor de werkgever, kandidaten en medewerkers. De drie kernwaarden van onze organisatie!

Financieel

Samengevat ziet het overzicht van baten en lasten in 2019 er als volgt uit:

Overzicht van baten en lasten <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Totaal subsidie Wsw	26.382	27.163	28.108
Totaal personeel gerelateerde kosten Wsw	-29.570	-29.439	-30.641
Subtotaal Subsidiresultaat Wsw (A)	-3.188	-2.276	-2.536
Totaal loonkostensubsidie Beschut werken	584	473	297
Totaal personeel gerelateerde kosten Beschut werken	-837	-643	-383
Subtotaal Subsidiresultaat Beschut werken (B)	-253	-170	-86
Totaal opbrengsten	12.678	12.821	12.184
Totaal kosten	-10.303	-10.540	-10.154
Subtotaal bedrijfsresultaat (C)	2.375	2.281	2.030
TUSSENTELLING RESULTAAT (A t/m C)	-1.066	-165	-592
Vrijval uit bestemmingsreserve (D)	350	253	354
EINDRESULTAAT (A t/m D)	-716	88	-238

Lucrato kan het jaar 2019 positief afsluiten. Dit geldt zowel voor het eindresultaat als ten opzichte van begroting en het voorgaande boekjaar. Het subsidiresultaat is sterk negatief maar desondanks beter dan begroot en beter dan vorig jaar. Dit is vooral te verklaren uit de hoger dan verwachte subsidie per se doordat landelijk gezien de uitstroom uit de Wsw groter is dan verwacht in de rekenmodellen van het rijk. Ook bij Lucrato was in 2019 sprake van een groter dan verwachte uitstroom.

Het subsidietekort op beschut werken is te verklaren uit de afspraak dat de gemeenten 70% van de personeelskosten beschut werken in de vorm van een loonkostensubsidie overmaken aan Lucrato. De opbrengsten uit de markt van deze groep en de begeleidingsvergoeding die Lucrato van de gemeenten ontvangt zijn opgenomen in het bedrijfsresultaat.

Het bedrijfsresultaat van Lucrato is verbeterd ten opzicht van vorig jaar en blijft iets achter op de begroting. De vrijval uit bestemmingsreserves is lager dan begroot maar van zodanige omvang dat het jaar 2019 per saldo toch met een positief resultaat kan worden afgesloten.

Voor een uitgebreide toelichting op het overzicht van baten en lasten wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

PARAGRAFEN

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2018 heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden binnen werkbedrijf Lucrato. Conform het destijds gebruikte model volgt hieronder een kwantificering van de risico's bijgewerkt naar de huidige situatie.

Omschrijving risico	Grondslag	Effect op grondslag	Kans dat risico zich voordoet	Invloed op bedrijfsresultaat	Beheersmaatregel
Strategie van Lucrato is onvoldoende gericht op vergroten loonwaarde doelgroep-medewerkers	Detacherings-opbrengsten: € 6,1 mln.	Daling van de omzet met 5%	5%	€ 15.250	Periodieke loonwaarde-meting van alle doelgroep-medewerkers en in gesprek gaan met werkgevers over uitkomsten.
Stoppen of wegvallen opdrachten	Productie- en detacherings-opbrengsten: € 7,2 mln.	Daling van de omzet met 10%	30%	€ 216.000	Regelmatig contact met grote opdrachtgevers over wensen en afspraken. Bewaken kredietwaardigheid grotere klanten.
Bezuiniging rijk op Wsw budget t/m 2020	Wsw subsidie € 26,4 mln.	Jaarlijkse daling Wsw-subsidie met 2,5%	100%	€ 660.000	Lucrato heeft geen invloed op dit risico. De subsidieverlaging wordt in de begroting verwerkt. De gemeenten hebben besloten dat de structurele verliezen die hierdoor ontstaan en die na verloop van tijd niet meer uit de algemene reserve gedekt kunnen worden, deels vanuit de algemene middelen worden aangezuiverd.
Uitstroom uit Wsw doelgroep is in werkelijkheid lager dan volgens prognose rijk	Wsw subsidie € 26,4 mln.	Subsidie-tekort van 1%	20%	€ 52.800	Lucrato kan de uitstroom niet beïnvloeden. Het verloop van Wsw personeel wordt zo goed mogelijk ingeschat in de begroting.
De gemeenten zorgen voor onvoldoende extra opdrachten om het subsidietekort op de Wsw op te vangen	Opdrachten vastgelegd in jaarlijkse prestatieafspraken € 5,0 mln.	Stijging exploitatie-tekort met 50%	10%	€ 250.000	Lucrato rapporteert regelmatig over de prestatieafspraken aan haar gemeenten en de uitkomsten worden op diverse niveaus met elkaar besproken. De gemeenten hebben een grote (financiële) opdracht in het sociaal domein.
				€ 1.194.050	

Ten aanzien van de hoogte of gewenste hoogte van het weerstandsvermogen heeft het bestuur nog geen uitspraak gedaan.

Bestemmingsreserves

Op basis van in het verleden genomen bestuursbesluiten zijn in de jaarrekening drie bestemmingsreserves opgenomen, nl. voor uit te betalen transitievergoedingen, de gevolgen van de invoering van BBV en voor de extra kosten in verband met de organisatieontwikkeling. Voor een toelichting op deze bestemmingsreserves wordt hier verwezen naar de toelichting op de balans.

Voorzieningen

Voor kwantificeerbare en voorzienbare kosten zijn in de jaarrekening twee voorzieningen getroffen, nl. voor personele verplichtingen voor voormalige personeelsleden en ter egalisering van de kosten van groot onderhoud aan het bedrijfspand. Voor een toelichting op deze voorzieningen wordt hier verwezen naar de toelichting op de balans.

Corona crisis

Het uitbreken van het corona virus en de daarop volgende dwingende aanwijzingen van het Kabinet, hebben grote impact op (de vorm van) onze dienstverlening. Bijna alle dienstverlening verloopt nu in plaats van via fysiek contact, via verschillende communicatiemiddelen.

De interne productie in Apeldoorn en Heerde is met ingang van 17 maart 2020 stil gelegd.

1/3 van de SW en nieuw Beschut medewerkers zit nu thuis. Er wordt intensief contact met ze onderhouden. 2/3 van de collega's is extern gedetacheerd bij inlenende werkgevers en is nog (grotendeels) aan het werk. Bij een mogelijk optredende recessie is het de verwachting dat mensen terug zullen keren uit de detachering en ook thuis komen te zitten.

De omzetsdaling die we verwachten houdt direct verband met het stil leggen van de productie en mogelijke verminderde detacheringsoptredingen. De omvang van deze omzetsdaling hangt af van de duur van de sluiting van de productie en van de eventuele krimp van de economie en als gevolg daarvan het aantal mensen dat terugkeert uit de detachering.

Kengetallen

	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Netto schuldquote	0,61%	-2,22%	-2,05%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	0,53%	-2,31%	-2,14%
Solvabiliteitsrisico	48,39%	56,13%	54,40%
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,22%	-0,59%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldlast van de organisatie ten opzichte van de eigen middelen. Naarmate het percentage hoger is wordt er meer met vreemd vermogen gefinancierd. Lucrato maakt in beperkte mate gebruik van vreemd vermogen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Bij Lucrato is sprake van een gezonde eigen vermogenspositie.

De structurele exploitatieruimte geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om de lasten te dekken vanuit haar opbrengsten. Door de bezuinigingen van het rijk op het Wsw budget zijn de opbrengsten in de afgelopen jaren gedaald waardoor verliezen ontstonden. Deze verliezen zijn gedekt uit de algemene reserve van Lucrato. Met de gemeenten is afgesproken dat zij de tekorten op de exploitatie aanzuiveren op het moment dat er geen algemene reserves meer zijn om de tekorten te dekken.

Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud aan de bedrijfspanden is een voorziening getroffen. De voorziening is bedoeld voor een gelijkmatige spreiding van de onderhoudskosten over een langere periode. De panden verkeren in een goede staat van onderhoud. In beginsel vindt er jaarlijks een dotatie plaats om het saldo van de voorziening groot onderhoud op een voldoende niveau te houden voor grotere onderhoudskosten in de komende tien jaren. Er zijn geen andere kapitaalgoederen waarvoor een voorziening is gewenst. De bedrijfspanden worden conform plan onderhouden. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Financiering

In 2019 zijn geen wijzigingen in onze financiering opgetreden. Investeringskredieten konden uit de aanwezige eigen middelen worden gefinancierd. Overtollige middelen worden uitgezet bij het rijk conform de wetgeving inzake schatkistbankieren. Op deze rekening-courant overeenkomst, die onder de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar is opgenomen, ontvangen we geen rente van het rijk. Werkbedrijf Lucrato maakt geen gebruik van financiële instrumenten.

Treasury

We voldeden in 2019 zowel aan de wettelijke eisen voor wat betreft de kasgeldlimiet voor vlottende schulden, als de renterisiconorm voor langlopende schulden.

Kasgeldlimiet	
Gemiddelde overschot liquide middelen	€ 1.848.000
Kasgeldlimiet <i>(8,2% van de totale lasten)</i>	€ 3.348.000
Ruimte tot de kasgeldlimiet <i>(beide bedragen optellen)</i>	€ 5.196.000

Renterisiconorm	
Renterisiconorm in 2019 <i>(20% van de totale lasten)</i>	€ 8.165.000
Aflossingen in 2019	€ 0
Ruimte tot de renterisiconorm <i>(normbedrag minus aflossingen)</i>	€ 8.165.000

Bedrijfsvoering

De aspecten rondom de bedrijfsvoering zijn beschreven in de voorgaande paragrafen Algemeen, Human Resources, Werkgeversbenadering en Financieel.

Verbonden partijen

Werkbedrijf Lucrato heeft in 2019 een 100% deelneming in Felua-groep Holding B.V. De B.V. is op 1 december 2004 opgericht en gevestigd aan de Egerlaan 15 te Apeldoorn. Felua-groep Holding B.V. is een houdstermaatschappij waarin twee 100% deelnemingen zijn opgenomen, nl. in Felua-groep Interval B.V. en in Felua-groep Interstap B.V.

Het aandelenkapitaal in deze deelnemingen bedraagt € 90.000 waarvan € 18.000 is gestort.

Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2019 € 18.000 *(ultimo 2018 € 18.000)*.

Het vreemd vermogen bedraagt ultimo 2019 € 32.000 *(ultimo 2018 € 36.000)*.

JAARREKENING

Balans per 31 december 2019

Voor bestemming gerealiseerd resultaat
(bedragen x € 1.000)

ACTIVA	31 december 2019		31 december 2018	
Vaste activa				
Materiële vaste activa		2.011		2.228
-Investerings met een economisch nut	2.011		2.228	
Financiële vaste activa		54		54
-Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	18		18	
-Leningen aan deelnemingen	36		36	
Totaal vaste activa		2.065		2.282
Vlottende activa				
Voorraden		0		12
-Grond- en hulpstoffen	0		10	
-Gereed product	0		2	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		2.029		2.667
-Vorderingen op openbare lichamen	46		615	
-Rekening-courantverhouding met het rijk	1.057		1.175	
-Overige vorderingen	926		877	
Liquide middelen		141		252
Overlopende activa		885		971
-Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	730		770	
-Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen	155		201	
Totaal vlottende activa		3.055		3.902
BALANS TOTAAL		5.120		6.184

Balans per 31 december 2019
 Voor bestemming gerealiseerd resultaat
 (bedragen x € 1.000)

PASSIVA	31 december 2019		31 december 2018	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		2.962		3.126
-Algemene reserve	577		814	
-Bestemmingsreserve	2.297		2.550	
-Gerealiseerd resultaat	88		- 238	
Voorzieningen		222		250
-Voorziening voor personele verplichtingen	6		30	
-Voorziening ter egalisering van kosten	216		220	
Totaal vaste passiva		3.184		3.376
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		1.928		2.686
-Overige schulden	1.928		2.686	
Overlopende passiva		8		122
-Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	8		122	
Totaal vlottende passiva		1.936		2.808
BALANS TOTAAL		5.120		6.184
Verleende garantiestellingen en/of waarborgen		0		0

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over begrotingsjaar 2019

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Subsidieresultaat Wsw			
Totaal subsidie Wsw	26.382	27.163	28.105
Totaal personeel gerelateerde kosten Wsw	-29.570	-29.439	-30.641
-Salariskosten Wsw	-27.478	-27.317	-28.507
-Overige personeelskosten Wsw	-1.035	-1.055	-1.043
-Doorbetaalde subsidie begeleid werken	-1.057	-1.067	-1.091
Subtotaal Subsidieresultaat Wsw (A)	-3.188	-2.276	-2.536
Subsidieresultaat Beschut werken			
Totaal loonkostensubsidie Beschut werken	584	473	297
Totaal personeel gerelateerde kosten Beschut werken	-837	-643	-383
-Salariskosten Beschut werken	-777	-595	-353
-Personeelskosten Beschut werken	-60	-48	-30
Subtotaal Subsidieresultaat Beschut werken (B)	-253	-170	-86
Bedrijfsresultaat werkbedrijf Lucrato			
Totaal opbrengsten	12.678	12.821	12.184
-Opbrengsten uit bedrijfsactiviteiten	8.298	8.466	8.237
-Opbrengsten uit re-integratieactiviteiten	585	550	412
-Begeleidingsvergoeding Beschut werken	485	449	268
-Bijdrage gemeenten in kosten regulier personeel	2.189	2.223	2.096
-Overige inkomsten	1.121	1.133	1.171
Totaal kosten	-10.303	-10.540	-10.154
-Kosten regulier personeel	-8.116	-8.398	-8.080
-Afschrijvingen	-475	-437	-475
-Overige bedrijfskosten	-1.712	-1.705	-1.599
Subtotaal bedrijfsresultaat (C)	2.375	2.281	2.030
TUSSENTELLING RESULTAAT (A t/m C)	-1.066	-165	-592
Vrijval uit bestemmingsreserve (D)	350	253	354
EINDRESULTAAT (A t/m D)	-716	88	-238

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording. In de balans en het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2019 is op onderdelen de rubricering van balansposten en van kosten en opbrengsten aangepast ten opzichte van het vorige begrotingsjaar. De vergelijkende cijfers zijn eveneens aangepast.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van verkrijgingsprijs, dit betreft de inkoopprijs plus eventueel bijkomende kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden conform BBV verantwoord in het jaar waarin het recht op het ontvangen van dividend ontstaat.

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de directie, in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen, bepaalde schattingen te maken en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Wij hebben de Corona uitbraak, zoals benoemd onder de gebeurtenissen na balansdatum op pagina 37 hierin betrokken. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden. Op grond wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode bedragen in het algemeen in jaren:

• Gebouwen	40
• Gebouw- en terreinaanpassingen	10 tot 20
• Installaties	5 tot 10
• Inventarissen	5
• Machines	5 tot 10
• Vervoermiddelen	5
• Overige materiële vaste activa, waar onder automatisering	3

Financiële vaste activa

Het betreft deelnemingen in andere bedrijven c.q. organisaties. De deelnemingen zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Leningen betreffen een vordering op deelnemingen. Deze is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Plottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen. Verschillen tussen standaard verrekenprijs en feitelijke inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Incurante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde. De onderhanden werken worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, verminderd met op de balansdatum reeds voorzienbare verliezen. De vervaardigingsprijs omvat de verrekenprijzen van de grond- en hulpstoffen, de loonkosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De gereede producten worden gewaardeerd tegen de fabricagekostprijs of tegen de marktwaarde indien deze lager is dan de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen, de loonkosten en de overige kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Incurante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid van uitzettingen (met name vorderingen) is een voorziening getroffen. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Lucrato heeft uit hoofde van onderstaande wetgeving een vordering opgenomen die compensatie van reeds betaalde transitievergoedingen omvat in de periode vanaf 1 juli 2015 tot en met eind 2018 ('oude situaties'). De vordering is nominaal opgenomen. Werkgevers kunnen vanaf 1 april 2020 met terugwerkende kracht compensatie bij UWV aanvragen voor dienstverbanden die zijn geëindigd vanaf 1 juli 2015. Het gaat om dienstverbanden van langdurig arbeidsongeschikte werknemers die de werkgever heeft ontslagen en aan wie een transitievergoeding is betaald. De wet die compensatie

van de aan langdurig zieke werknemers betaalde transitievergoeding regelt, is op 20 juli 2018 in het Staatsblad gepubliceerd.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi. Sinds 16 december 2013 is Lucrato verplicht haar liquide middelen, welke (tijdelijk) niet nodig zijn voor de uitoefening van haar taken en verantwoordelijkheden, aan te houden in de schatkist bij het ministerie van Financiën, het zogenaamde schatkistbankieren. Vanaf 2014 moet hierover in de jaarrekening worden gerapporteerd volgens het format zoals opgenomen in deze jaarrekening.

Flottende passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserve, bestemmingsreserves en gerealiseerd resultaat.

Algemene reserve

De algemene reserve dient als buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het Algemeen Bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Resultaat na bestemming

Het resultaat na bestemming is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het resultaat na bestemming wordt na vaststelling van de jaarrekening toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd als een bestaande of feitelijke verplichting van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip bestaat door een gebeurtenis in het verleden en waarvan het waarschijnlijk is, dat de afwikkeling zal leiden tot een uitstroom van middelen. Voorzieningen worden berekend op basis van de contante waarde. Ultimo 2019 zijn er twee voorzieningen getroffen.

Voorziening voor verplichtingen

De voorziening is opgebouwd ten behoeve van wachtgeldverplichting voor personen die waren opgenomen in de reorganisatievoorziening.

Voorziening ter egalisering van kosten

Voor de verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties en dergelijke, wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkend uit het meerjarenonderhoudplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd korter dan één jaar.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het Overzicht van baten en lasten van de GR is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. De GR heeft hier bewust voor gekozen omdat het beter aansluit bij de wensen van het bestuur en de organisatie en de verantwoordingsbehoefte aan de gemeenten.

Lasten baten-stelsel

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen geleverd zijn (lasten baten-stelsel). De baten en lasten waartussen een causaal verband bestaat, zijn in hetzelfde jaar verantwoord. De verliezen en in redelijkheid te berekenen risico's, die hun oorsprong vinden in of vóór het verslagjaar zijn verwerkt in de jaarrekening.

Netto omzet

Onder netto omzet wordt verstaan de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen, inclusief de mutatie in de voorraad gereed product en onderhanden werk.

Kosten voor grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk

De direct aan orders toegerekende kosten van grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk worden berekend op basis van vaste verrekenprijzen voor zover deze uit de voorraad worden geleverd of inkoopprijs voor rechtstreekse inkopen.

Pensioenlasten

Lucrato kent de volgende twee pensioenregelingen: ABP voor de reguliere medewerkers en PWRI voor de SW-medewerkers. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Rijks- en gemeentelijke bijdragen

De financiële middelen voor de uitvoering van de Participatiewet, voortkomend uit de Integratie-uitkering Sociaal Domein.

Toelichting op de balans

(Bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Boekwaarde op 1 januari	2.228	2.594
Bij: Investerings	221	113
Af: Desinvesteringen	-1	-4
Af: Afschrijvingen	-437	-475
Boekwaarde op 31 december	2.011	2.228

Verloopstaat investeringen met een economisch nut <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Grond	Gebouwen	Installaties	Inventarissen	Machines	Vervoermiddelen	Hard- en software	Totaal
Oorspronkelijke aanschaffingswaarde op 1 januari 2019	456	5.947	1.146	1.532	280	364	1.334	11.059
Investerings in 2019	0	0	86	46	0	22	67	221
Desinvesteringen in 2019	0	0	0	-2	0	0	-869	-871
Oorspronkelijke aanschaffingswaarde op 31 december 2019	456	5.947	1.232	1.576	280	386	532	10.409
Totaal afschrijvingen op 1 januari 2019	187	4.864	917	1.136	198	279	1.250	8.831
Afschrijvingen in 2019	4	158	37	95	34	29	80	437
Terugboeking afschrijvingen desinvesteringen in 2019	0	0	0	-1	0	0	-869	-870
Totaal afschrijvingen op 31 januari 2019	191	5.022	954	1.230	232	308	461	8.398
Boekwaarde op 1 januari 2019	269	1.083	229	396	82	85	84	2.228
Boekwaarde op 31 december 2019	265	925	278	346	48	78	71	2.011

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Boekwaarde op 1 januari	18	18
Bij: Investeringen	0	0
Af: Desinvesteringen	0	0
Af: Afschrijvingen	0	0
Boekwaarde op 31 december	18	18

Dit betreft de 100% deelneming in Felua-groep Holding B.V.

Leningen aan deelnemingen <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Boekwaarde op 1 januari	36	36
Bij: Investeringen	0	0
Af: Desinvesteringen	0	0
Af: Afschrijvingen	0	0
Boekwaarde op 31 december	36	36

Dit betreft een lening aan Felua-groep Holding B.V.

Flottende activa

Voorraden <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Grond- en hulpstoffen	0	10
Gereed product	0	2
Saldo op 31 december	0	12

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Saldo op 31 december	46	615

Dit betreft (subsidie)verrekeningen met gemeenten.

Rekening-courant verhouding met het rijk <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Rekening-courant verhouding met het rijk	1.057	1.175

Overtollige middelen worden aangehouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Op deze rekening-courant overeenkomst zit geen kredietlimiet. In onderstaande tabel is de benutting van het drempelbedrag per kwartaal opgenomen.

Drempelbedrag 2019*	€ 306.000			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	€ 220.000	€ 220.000	€ 186.000	€ 206.000
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 86.000	€ 86.000	€ 120.000	€ 100.000
Overschrijding van het drempelbedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

* Het drempelbedrag bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal (totaal van alle lasten).

Overige vorderingen (Bedragen x € 1.000,-)	2019	2018
Handelsvorderingen	860	845
Af: Voorziening dubieuze debiteuren	<u>-22</u>	<u>-30</u>
Totaal Handelsvorderingen	838	815
Rekening-courant met groepsmaatschappijen	24	0
Overige vorderingen	64	62
Saldo op 31 december	926	877

Liquide middelen (Bedragen x € 1.000,-)	2019	2018
Kas	5	1
Bank	136	251
Saldo op 31 december	141	252

Wij hebben geen kredietfaciliteit in rekening-courant bij de bank.

Overlopende activa

Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid (Bedragen x € 1.000,-)	2019	2018
Compensatie transitievergoeding	195	157
Lage inkomensvoordeel	535	613
Saldo op 31 december	730	770

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen (Bedragen x € 1.000,-)	2019	2018
Vooruitbetaalde kosten	84	67
Vooruitbetaald inzake fietsproject personeel	70	81
Nog te factureren omzet	0	14
Overig	1	39
Saldo op 31 december	155	201

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Saldo op 1 januari	814	2.050
Bij: Afrondingsverschil	1	0
Af: Resultaatbestemming vorig boekjaar	-238	-1.236
Saldo op 31 december	577	814

Het bestuur heeft op 24 juni 2019 besloten om het negatieve resultaat over 2018 ten laste te brengen van de algemene reserve.

Bestemmingsreserves <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Saldo op 1 januari	2.550	2.370
Bij: Resultaatbestemming vorig boekjaar	0	534
Af: Onttrekking in het boekjaar	-68	-354
Af: Vrijval ten gunste van het overzicht van baten en lasten	-185	0
Saldo op 31 december	2.297	2.550

Verloopoverzicht bestemmingsreserves <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	01-01-2019	Bij	Af	31-12-2019
Transitievergoedingen	185	0	-185	0
Gevolgen invoering BBV	1.947	0	0	1.947
Organisatie ontwikkeling	418	0	-68	350
Saldo op 31 december	2.550	0	-253	2.297

Bestemmingsreserve transitievergoedingen

Het bestuur heeft besloten om de bestemmingsreserve voor transitievergoedingen per 31 december 2019 volledig te laten vrijvallen. Uitbetaalde transitievergoedingen aan personeelsleden die ziek uit dienst zijn gegaan kunnen in 2020 met terugwerkende kracht tot 2015 bij het UWV teruggevorderd worden. De noodzaak voor het aanhouden van een bestemmingsreserve is daarmee vervallen.

Bestemmingsreserve gevolgen invoering BBV

Als gevolg van de invoering van het Besluit Begroting en Verantwoording in 2004 was het niet langer geoorloofd om een voorziening voor jaarlijks ongeveer gelijkblijvende verplichtingen aan personeelsleden op te nemen in de balans. Het bestuur heeft destijds besloten om deze voorziening om te zetten in een bestemmingsreserve. Omdat de verplichtingen aan personeelsleden groter zijn dan de bestemmingsreserve, heeft er geen vrijval ten gunste van het resultaat 2019 plaatsgevonden. Er zijn geen besluiten genomen inzake aanzuivering van deze bestemmingsreserve ingeval de verplichtingen groter zijn dan het saldo van de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling

In de aanloop naar het ontstaan van Werkbedrijf Lucrato per 1 januari 2018 zijn er investeringen gepleegd. Het bestuur heeft destijds besloten om een bestemmingsreserve te vormen om de toekomstige afschrijvingen op deze investering te kunnen dekken. De jaarlijkse afschrijvingslasten worden op deze bestemmingsreserve in mindering gebracht.

Gerealiseerd resultaat <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Saldo op 1 januari	-238	-702
Bij: Resultaatbestemming vorig boekjaar	238	702
Af: Resultaat boekjaar	88	-238
Saldo op 31 december	88	-238

Voorzieningen

Voorziening voor personele verplichtingen <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Saldo op 1 januari	30	95
Af: Kosten ten laste van de voorziening	-24	-65
Saldo op 31 december	6	30

Deze voorziening houdt verband met personeel dat in voorgaande jaren uit dienst is gegaan en waar nog kosten voor in rekening worden gebracht.

Voorziening ter egalisering van kosten <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Saldo op 1 januari	220	137
Bij: Dotatie	100	100
Af: Kosten ten laste van de voorziening	-104	-17
Saldo op 31 december	216	220

Deze voorziening is gevormd om de kosten van groot onderhoud aan de bedrijfspanden over de jaren te egaliseren. Ultimo 2019 heeft de voorziening volledig betrekking op de gebouwen aan de Egerlaan in Apeldoorn. Alle gebouwen verkeren in een goede staat van onderhoud. De kosten die in 2019 ten laste van de voorziening zijn gebracht hebben voornamelijk betrekking op vernieuwing van de daken en het aanbrengen van valbeveiliging op de daken.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Overige schulden <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Crediteuren	231	366
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	74
Belastingen en sociale lasten	1.525	1.720
Overige schulden	172	526
Saldo op 31 december	1.928	2.686

Overlopende passiva

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	2019	2018
Vooruit gefactureerde bedragen	8	122

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Aangegane inkoopverplichtingen welke niet in de balans zijn opgenomen	Totaal verplichting	Verplichting korter dan 1 jaar	Verplichting 1 tot 5 jaren
Lease auto's	67.000	34.000	33.000
Huur kopieerapparatuur	74.000	37.000	37.000
Totaal verplichtingen	141.000	71.000	70.000

Opgebouwde vakantiegeld, levensloop en verlofrechten welke niet in de balans zijn opgenomen	Vakantiegeld 31-12-2019	Verlofdagen 31-12-2019	Vakantiegeld 31-12-2018	Verlofdagen 31-12-2018
Wsw medewerkers	884.000	1.377.000	923.000	1.086.000
Bsw medewerkers	25.000	28.000	16.000	10.000
Regulier personeel	n.v.t.	198.000	n.v.t.	211.000
Totaal verplichtingen	909.000	1.603.000	939.000	1.307.000

Omdat op het regulier personeel het Individueel Keuzebudget van toepassing is, is er geen sprake van een vakantiegeld- of levensloop verplichting ultimo boekjaar.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

(Bedragen x € 1.000,-)

In de toelichting zijn de cijfers uit de werkbegroting 2019 van Werkbedrijf Lucrato opgenomen. De analyse van de afwijkingen tussen de begroting en het overzicht van baten en lasten is opgenomen in de programmaverantwoording. Deze analyse maakt deel uit van de jaarstukken.

De opbouw van het overzicht van baten en lasten is gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Waar nodig zijn de vergelijkende cijfers uit het vorige boekjaar aangepast aan de nieuwe indeling.

Subsidieresultaat Wsw

Subsidie Wsw (Bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Rijkssubsidie ontvangen van:			
-gemeente Apeldoorn		20.623	21.291
-gemeente Epe		4.470	4.553
-gemeente Heerde		2.070	2.219
-overige gemeenten		0	42
Totaal subsidie Wsw	26.382	27.163	28.105

Personeel gerelateerde kosten Wsw (Bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Bruto loon		21.957	23.013
Sociale lasten		4.019	4.124
Pensioenlasten		1.861	1.962
LIV		<u>-520</u>	<u>-592</u>
Totaal salariskosten Wsw	27.478	27.317	28.507
Vervoerskosten		460	484
Studiekosten		8	13
Cateringkosten		222	233
Bedrijfsgeneeskundige zorg		277	242
Overige personeelskosten		<u>88</u>	<u>71</u>
Overige personeelskosten Wsw	1.035	1.055	1.043
Doorbetaalde subsidie begeleid werken	1.057	1.067	1.091
Totaal personeel gerelateerde kosten Wsw	29.570	29.439	30.641

Gemiddelde formatie in fte:			
Wsw dienstverband bij Lucrato		905,4	974,4
Begeleid werken (BW)		86,4	89,1
Gemiddelde salariskosten per fte		30.171	29.256
Gemiddelde subsidie BW per fte		12.350	12.245

Subsidieresultaat Beschut werken

Loonkostensubsidie Beschut werken (Bsw) <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Loonkostensubsidie ontvangen van:			
-gemeente Apeldoorn		406	262
-gemeente Epe		43	11
-gemeente Heerde		12	5
-overige gemeenten		12	19
Totaal loonkostensubsidie Bsw	584	473	297

Personeel gerelateerde kosten Beschut werken <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Salariskosten Bsw	777	595	353
Overige personeelskosten Bsw	60	48	30
Totaal personeel gerelateerde kosten Bsw	837	643	383

Gemiddelde formatie Bsw in fte		29,9	18,5
Gemiddelde salariskosten per fte		21.505	20.703

Bedrijfsresultaat werkbedrijf Lucrato

Bedrijfsopbrengsten

Opbrengst uit bedrijfsactiviteiten <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Omzet detachering Wsw en BSW*	6.134	5.786	6.239
Omzet productie activiteiten Wsw en BSW	1.035	1.695	1.372
Overige omzet	1.398	1.412	1.118
Totaal omzet	8.567	8.893	8.729
Af: Kosten ten laste van de omzet	-269	-427	-492
Opbrengst uit bedrijfsactiviteiten	8.298	8.466	8.237

* BSW = Nieuwe Beschut werken in het kader van de Participatiewet

Opbrengst uit re-integratieactiviteiten <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Bijdrage voor re-integratieactiviteiten ontvangen van:			
-gemeente Apeldoorn			
-gemeente Epe		694	681
-gemeente Heerde		80	80
Totaal bijdrage voor re-integratieactiviteiten		<u>60</u>	<u>80</u>
	936	834	841
Af: Salariskosten andere doelgroepen	-89	-45	-194
Overige personeelskosten andere doelgroepen	-27	-10	-16
Kosten ten laste van het re-integratiebudget	-235	-229	-219
Af: Totaal kosten re-integratieactiviteiten	-351	-284	-429
Opbrengst uit re-integratieactiviteiten	585	550	412

Begeleidingsvergoeding Beschut werken (Bsw) <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Begeleidingsvergoeding Bsw ontvangen van:			
-gemeente Apeldoorn		393	238
-gemeente Epe		38	21
-gemeente Heerde		15	9
-overige gemeenten		3	0
Totaal begeleidingsvergoeding Bsw	485	449	268

Bijdrage van gemeenten in kosten regulier personeel <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Bijdrage in kosten regulier personeel ontvangen van:			
-gemeente Apeldoorn		1.931	1.868
-gemeente Epe		146	146
-gemeente Heerde		146	82
Totaal bijdrage in kosten regulier personeel	2.189	2.223	2.096

Overige inkomsten <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Dividend van Felua Holding B.V.	1.000	1.000	1.000
Overige inkomsten	121	133	171
Totaal bijdrage in kosten regulier personeel	1.121	1.133	1.171

Bedrijfskosten

Kosten regulier personeel <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Bruto loon		4.667	5.027
Sociale lasten		672	678
Pensioen lasten		<u>739</u>	<u>755</u>
Totaal salariskosten regulier personeel	6.243	6.078	6.460
Overige personeelskosten regulier personeel	471	347	389
Regulier personeel ingeleend via Interval B.V. e.a.	1.402	1.973	1.231
Totaal kosten regulier personeel	8.116	8.398	8.080

Gemiddelde formatie regulier personeel in fte		81,2	89,9
Gemiddelde salariskosten per fte		74.852	71.858

Afschrijvingen <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Terreinen		4	4
Gebouwen		158	164
Installaties		37	44
Inventaris		95	98
Automatisering		80	102
Machines		34	36
Vervoermiddelen		29	27
Totaal afschrijvingen	475	437	475

Overige bedrijfskosten <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Onderhoudskosten		851	789
Energieverbruik		229	189
Belastingen en verzekeringen		152	160
Accountantskosten		99	76
Overige kosten		374	385
Totaal overige bedrijfskosten	1.712	1.705	1.599

Mutatie in bestemmingsreserves

Vrijval uit bestemmingsreserves <i>(Bedragen x € 1.000,-)</i>	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018
Organisatieontwikkeling		68	66
Vakantiedagen Wsw personeel		0	169
Transitievergoeding		185	119
Totaal vrijval uit bestemmingsreserves	350	253	354

De bestemmingsreserve transitievergoedingen is ultimo 2019, conform bestuursbesluit d.d. 10 februari 2020, volledig vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

Wet Normering Topinkomens - verantwoording

De WNT is van toepassing op Werkbedrijf Lucrato. Het voor Werkbedrijf Lucrato toepasselijke bezoldigings-maximum is in 2019 € 194.000,- (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	G.E. van Sunder
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	132.326
Beloningen betaalbaar op termijn	19.854
<i>Subtotaal</i>	<i>152.180</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	152.180
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2018	
bedragen x € 1	G.E. van Sunder
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.452
Beloningen betaalbaar op termijn	18.203
<i>Subtotaal</i>	<i>148.655</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
Bezoldiging	148.655

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Gegevens 2019	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
M. Sandmann	Voorzitter bestuur tot 19-12-2019
M. van Vierssen	Voorzitter bestuur vanaf 19-12-2019
E. Visser	Lid bestuur
Y. Cegerek	Lid bestuur

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individuele toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld

In artikel 66 van Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vastgelegd dat in de uitvoeringsinformatie een totaaloverzicht van geraamde (begroting) en gerealiseerde (jaarrekening) baten en lasten per taakveld wordt opgenomen. In de begroting 2019 is deze informatie nog niet opgenomen. Hieronder worden alleen de gerealiseerde cijfers over 2019 opgenomen.

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Gerealiseerde baten 2019	Gerealiseerde lasten 2019	Resultaat per taakveld 2019
0.4 Overhead	639	4.604	-3.965
0.5 Treasury	1.000	0	1.000
0.10 Mutaties reserves	253	0	253
6.4 Begeleide participatie	36.279	33.840	2.439
6.5 Arbeidsparticipatie	3.278	2.917	361
Totaal	41.449	41.361	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten			88

Begrotingsrechtmatigheid

Voor de begrotingsrechtmatigheid is het van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijdingen passen binnen het door het bestuur geformuleerde beleid en/of worden gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Hieronder volgt een korte toelichting op de afwijkingen.

Verklaring afwijkingen t.o.v. de begroting 2019 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Realisatie 2019	Verschil
<u>Subsidieresultaat Wsw</u> Positief verschil t.o.v. de begroting door een hoger subsidiebedrag per se en doordat er een groter dan verwacht aantal se is uitgestroomd in 2019.	-3.188	-2.276	912
<u>Subsidieresultaat Bsw</u> Positief verschil t.o.v. de begroting omdat het aantal dienstverbanden in het kader van Bsw in werkelijkheid achterblijft op het begrote aantal. Dit is te verklaren uit het achterblijvende aantal indiceringen ten opzichte van het door het rijk geraamde aantal.	-253	-170	83
<u>Bedrijfsresultaat</u> Zowel de kosten als de opbrengsten zijn in werkelijkheid hoger dan begroot. Per saldo is het resultaat in beperkte mate achtergebleven op de begroting. Dit is o.a. te verklaren uit zeer taakstellende kostenbudgetten in de begroting 2019.	2.375	2.281	-94
<u>Vrijval uit bestemmingsreserve</u> De kosten die gedekt worden uit de bestemmingsreserve zijn in werkelijkheid lager uitgevallen dan ten tijde van de begroting werd voorzien.	350	253	-97
Totaal	-716	88	804

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel naar verwachting voor onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato te Apeldoorn gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: <ol style="list-style-type: none">1. het overzicht van baten en lasten over 2019 en de toelichting (pagina nr. 20 en pagina 31 tot en met pagina 35; en2. de balans per 31 december 2019 en de toelichting (pagina 18,19 en pagina 25 tot en met pagina 30);3. een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen (pagina 21 tot en met pagina 24);4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (pagina 37).	<p>Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 18 tot en met pagina 37. opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).</p> <p>Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het bestuur vastgestelde controleverordening en financiële verordening d.d. 14 januari 2019.</p>

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 14 januari 2019 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van bedrijfsvoeringsorganisatie Werkbedrijf Lucrato zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 408.750. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 20.438 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen (pagina 3 tot en met pagina 17);

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het management is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het management en het bestuur voor de jaarrekening

Het management is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het management is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het bestuur vastgestelde controleverordening en financiële verordening d.d. 14 januari 2019.

In dit kader is het management tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het management noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het management afwegen of de financiële positie voldoende is om het werkbedrijf in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het management moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 14 januari 2019, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
 - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- ▶ het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de bedrijfsvoeringsorganisatie;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het management en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het management gehanteerde afweging dat de bedrijfsvoeringsorganisatie in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het werkbedrijf haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het werkbedrijf de financiële risico's niet kan opvangen;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 6 april 2020

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. R.H. Bouman RA
